

**Register
obnoviteľných
plynov**

Použitie záruk pôvodu biometánu v systéme EÚ ETS

(Konferencia SPNZ, 16. 6. 2023)

Potvrdenie o pôvode pre energiu z OZE – EU RED II

Smernica Európskeho Parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001 o podpore OZE (RED II), čl. 19

Potvrdenia o pôvode pre energiu z obnoviteľných zdrojov

Na žiadosť výrobcu energie z obnoviteľných zdrojov sa vydá potvrdenie o pôvode na každú jednotku vyrobenej energie. **Potvrdenie má štandardnú veľkosť 1 MWh a je platné 12 mesiacov po výrobe príslušnej jednotky energie.** Potvrdenia o pôvode by mali byť vydávané, prevádzané a rušené elektronicky a mali by byť prenosné, spoľahlivé a chránené voči podvodom.

Potvrdenie o pôvode obsahuje aspoň tieto informácie:

- a) zdroj energie, z ktorého bola energia vyrobená, ako aj počiatočný a koncový dátum výroby;
- b) či sa týka:
 - i) elektriny,
 - ii) plynu vrátane vodíka, alebo
 - iii) vykurovania alebo chladenia;
- c) označenie, miesto, typ a kapacitu zariadenia, v ktorom bola energia vyrobená;
- d) či získalo zariadenie investičnú podporu a či získala energetická jednotka akúkoľvek inú podporu z vnútroštátneho systému podpory a druh systému podpory;
- e) dátum sprevádzkovania zariadenia a
- f) dátum a krajinu vydania a osobitné identifikačné číslo.

ČŠ a určené príslušné orgány zabezpečia, aby požiadavky, ktoré ukladajú, boli **v súlade s normou CEN - EN 16325** (momentálne v revízii).

ZEMNÝ PLYN JE

Distribúcia

Register obnoviteľných plynov – zákon č. 309/2009 Z. z.

Register obnoviteľných plynov je elektronický systém, ktorého úlohou je vydávanie, prevod a uplatnenie záruk pôvodu pre obnoviteľné plyny, ktoré reprezentujú 1 megawatthodinu obnoviteľného plynu. Záruky pôvodu sa vytvárajú na základe údajov z merania na vstupe do distribučnej siete. V registri môžu mať prevádzkovatelia biometánových staníc, výrobcovia obnoviteľných plynov, dodávatelia a odberatelia plynu a ďalší držitelia otvorené svoje účty.

- **Záruka pôvodu obnoviteľného plynu je doklad preukazujúci, že plyn bol vyrobený z obnoviteľného zdroja energie.**
- **Záruku pôvodu obnoviteľného plynu vydá prevádzkovateľ registra v elektronickej podobe pre každú megawatthodinu obnoviteľného plynu na žiadosť výrobcu obnoviteľného plynu.**
- **Záruku pôvodu obnoviteľného plynu možno použiť do 12 mesiacov od dátumu výroby obnoviteľného plynu.**

Použitím záruky pôvodu obnoviteľného plynu sa rozumie jej uplatnenie na preukázanie podielu alebo množstva energie z obnoviteľného plynu dodanej v energetickom mixe dodávateľa plynu koncovému odberateľovi.

Register obnoviteľných plynov – zákon č. 309/2009 Z. z.

Pred vydaním záruky pôvodu obnoviteľného plynu musí prejsť výrobca nezávislým auditom, ktorý potvrdí druh vyrábaného obnoviteľného plynu a surovinovú základňu. Podľa zákona č. 309/2009 Z. z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie je v zmysle § 12 ods. 2 písm. b) v spojitosti s § 2 ods. 6 písm. m) v Slovenskej republike možné vydávať záruky obnoviteľného plynu najmä pre:

- obnoviteľný vodík,
- plynné palivo vyrobené z biomasy, ktorým je bioplyn,
- plynné palivo vyrobené z biomasy, ktorým je biometán,
- skládkový plyn,
- plyn z čistiarní odpadových vôd a
- obnoviteľný syntetický plyn.

V prípade, že výrobca obnoviteľného plynov deklaruje splnenie kritérií udržateľnosti a úspor emisií skleníkových plynov na záruke pôvodu, požiadavku na výkon auditu a periodicitu spĺňa audit kritérií udržateľnosti, ak je vykonaný odborne spôsobilou osobou podľa § 14d zákona č. 309/2009 Z. z.

ZEMNÝ PLYN JE

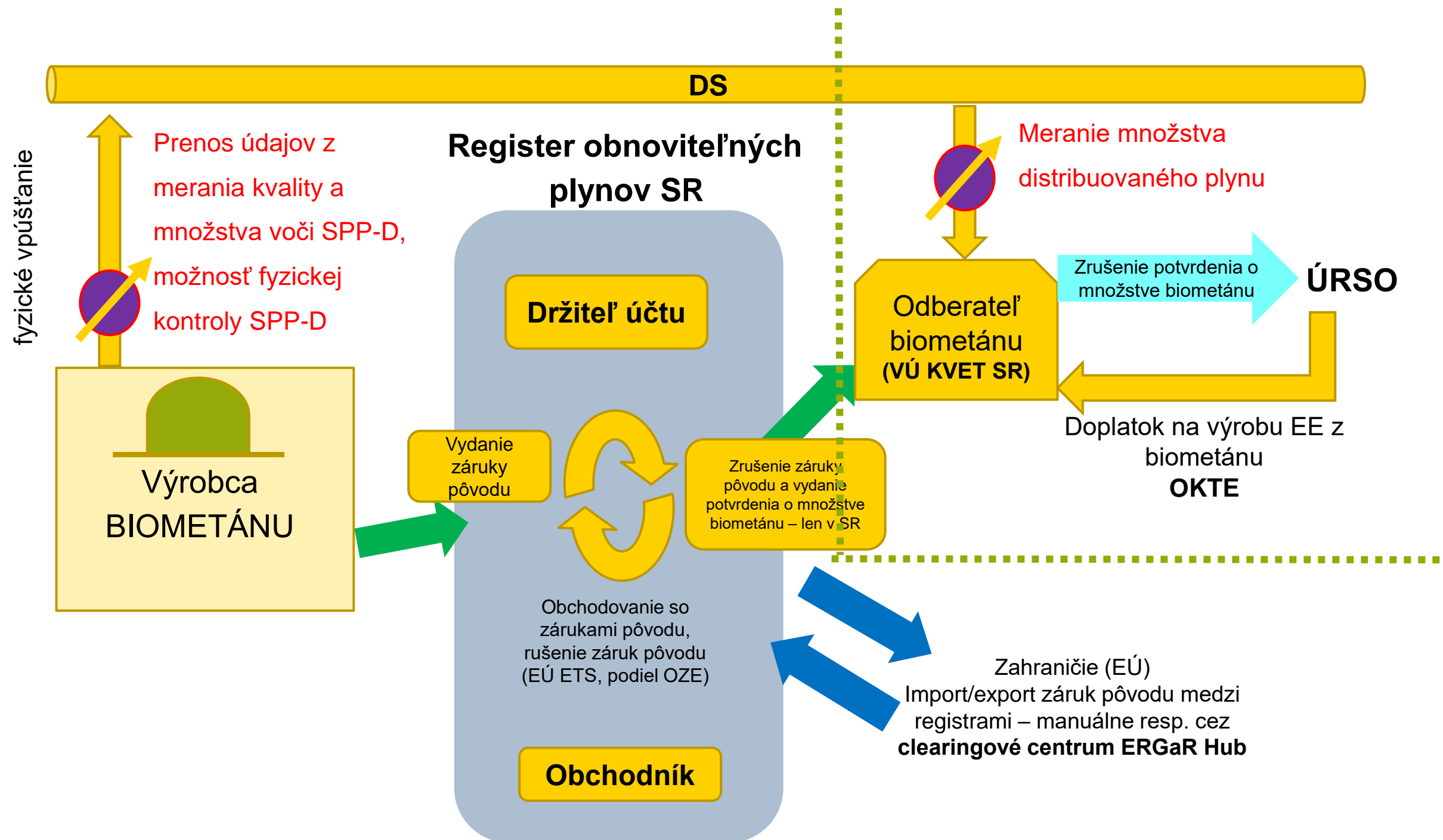
Distribúcia

Register obnoviteľných plynov – zákon č. 309/2009 Z. z.

Prevádzkovateľ registra vydá na žiadosť potvrdenie o množstve biometánu výrobcovi biometánu v elektronickej podobe, a to za každú megawatthodinu biometánu vpusteného do distribučnej siete. Podmienkou vydania potvrdenia o množstve biometánu je predchádzajúce vydanie záruky pôvodu obnoviteľného plynu výrobcovi biometánu na množstvo biometánu, na ktoré žiada vydať potvrdenie o množstve biometánu.

- Ak výrobca biometánu **dodá výrobcovi elektriny kombinovanou výrobou biometán na základe zmluvy o dodávke plynu, potvrdenie o množstve biometánu sa prevedie na výrobcu elektriny kombinovanou výrobou.**
- **Spotreba biometánu sa na účel doplatku na množstvo elektriny vyrobenej vysoko účinnou kombinovanou výrobou z biometánu preukazuje prevodom potvrdenia o množstve biometánu na výrobcu elektriny kombinovanou výrobou a spotrebou plynu, ktorá zodpovedá potvrdeniu o množstve biometánu v technológii kombinovanej výroby.**
- **Potvrdenie o množstve biometánu sa zruší, ak výrobca elektriny kombinovanou výrobou vyrobí elektrinu z biometánu.**

Model fungovania registra obnoviteľných plynov

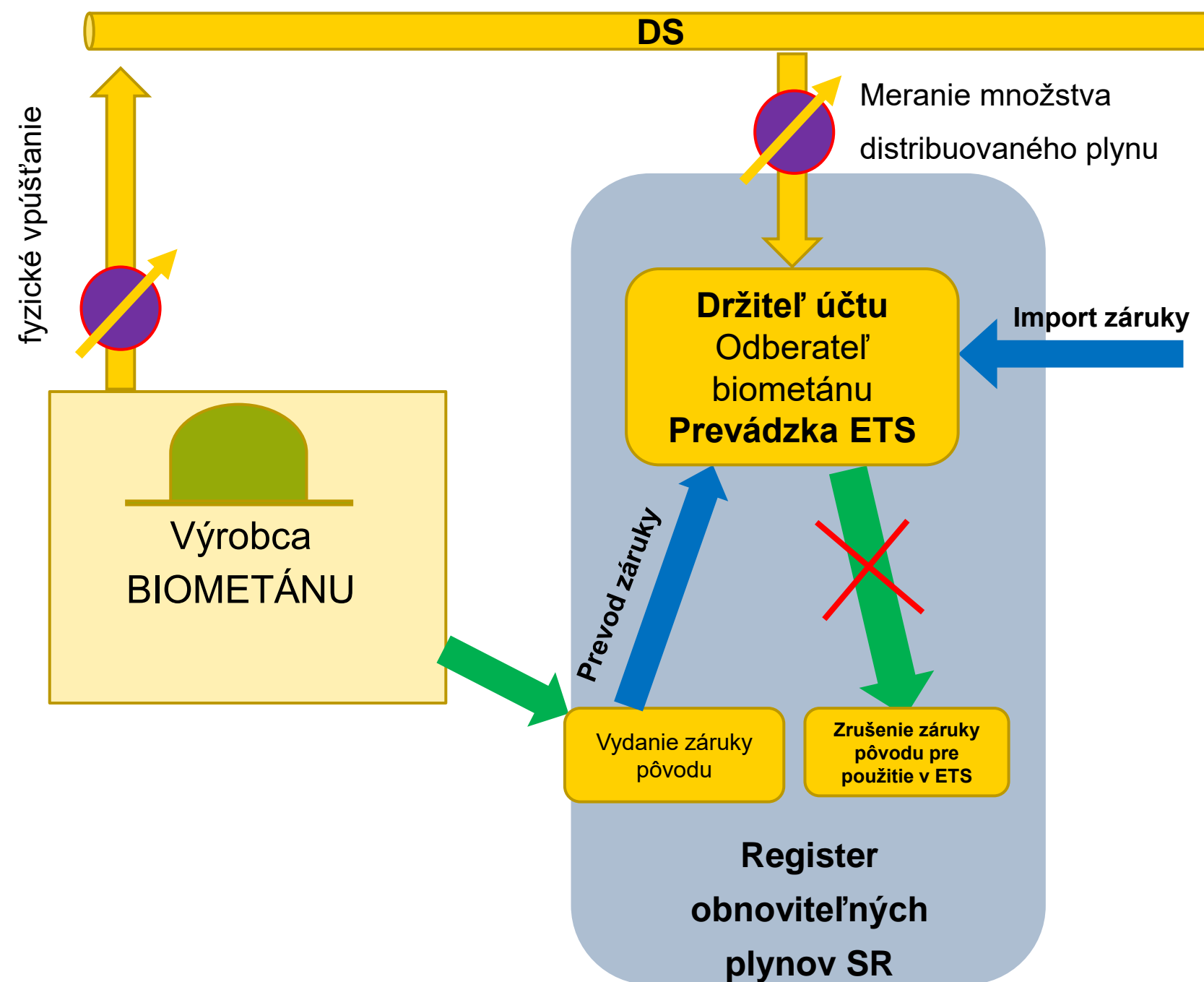
Fungovanie registra obnoviteľných plynov:

- Štandardný model vydávania, prevodov a rušenia certifikátov pre biometán, už fungujúci v AT, DE, NL, atď.
- Zapracovanie do slovenského systému prevádzkovej podpory založeného na prevádzkovej podpore vyrobenej elektriny.
- Implementácia prevodov do / zo zahraničia pre biometán aj cez zúčtovacie centrum ERGaR Hub (ExtraVert Platform) = AT, DE, NL, DK
- V budúcnosti umožňujúci aj vydávanie záruk pôvodu pre vodík.
- SPP-D je zodpovedná len za vydanie a prevod záruky pôvodu, ak sú údaje overiteľné.

Využitie záruk pôvodu biometánu v EÚ ETS

Usmernenie MŽP SR v zmysle vykonávacieho nariadenie Komisie (EÚ) 2018/2066 o monitorovaní a nahlasovaní emisií skleníkových plynov (ďalej „nariadenie“)

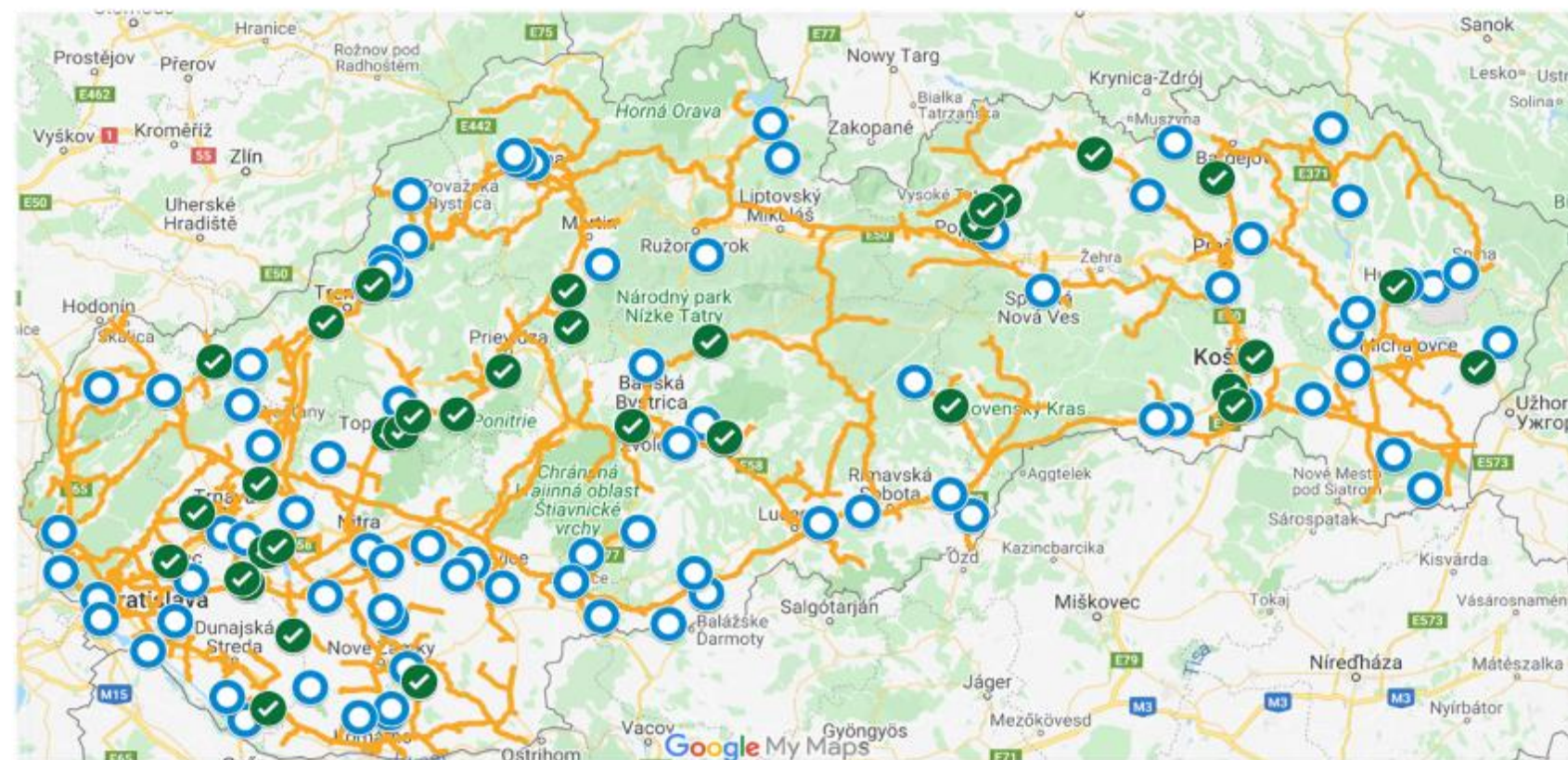
- Potvrdenie o pôvode (záruka pôvodu, potvrdenie o množstve biometánu) pre bioplyn vydané na množstvo bioplynu podľa bodu 2 zodpovedá potvrdeniu pôvodu podľa článku 2 bodu 12 a článku 19 smernice 2018/2001 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov. Potvrdenia o pôvode sú platné 12 mesiacov po výrobe príslušnej jednotky energie.
- Pre daný bioplyn sa uplatňuje čl. 38 ods. 5 nariadenia (kritériá udržateľnosti a kritériá úspor emisií skleníkových plynov podľa smernice 2018/2001).
- Bioplyn musí byť fyzicky dodaný do plynárenskej distribučnej siete v krajine jeho výroby s prepojením na plynárenskú sieť SR.
- Potvrdenie o pôvode pre bioplyn je v prospech prevádzkovateľa EÚ ETS prevádzky kúpené od vlastníka, ktorý ho evidoval na svojom účte v elektronickom registri štátu.
- Potvrdenie o pôvode pre bioplyn je po kúpe v elektronickom registri prevedené prevádzkovateľovi EÚ ETS prevádzky, ktorý má zriadený účet v registri obnoviteľných plynov v SR.
- Prevádzkovateľ EÚ ETS prevádzky zruší na svojom účte v registri obnoviteľných plynov v SR potvrdenie o pôvode pre bioplyn, o čom register vydá doklad, v ktorom bude uvedené, že zrušenie prebehlo pre účely dokázania spotreby bioplynu v konkrétnej EÚ ETS prevádzke.
- Prevádzkovateľ EÚ ETS prevádzky sprístupní overovateľovi emisií doklad vydaný registrom obnoviteľných plynov SR, ktorým deklaruje zrušenie záruky pôvodu biometánu a z ktorého je možné určiť množstvo energie biometánu dodaného do plynárenskej siete.

https://www.minzp.sk/files/oblasti/politika-zmeny-klimy/ets/usmernenie_bioplyn_jun2023.pdf

Potenciál pripojenia súčasných BPS do siete SPP-D

- Pre posúdenie najvhodnejšieho pripojenia súčasných bioplynových staníc boli zohľadnené nasledujúce technické kritériá:
 - inštalovaný výkon nad 0,9 MW,
 - dĺžka prípojky do 4 km,
 - tlak v plynovode, do ktorého sa BMS pripája pod 6,3 MPa.
- Kritériá spĺňa **34 BPS = 60 mil. m³ biometánu ročne**, čo by mohlo prispieť k cca **15%-nej náhrade plynu za biometán v CZT v SR.**
- **SPP - distribúcia, a.s. vyvinie maximálne úsilie aby našlo nákladovo optimálne riešenie napojenia BMS či už do VTL alebo STL siete.**
- Prvá biometánová stanica v Jelšave bola do siete SPP-D pripojená v novembri 2021.

Rok	2025	2026	2027	2028	Spolu
Koniec 15-ročnej podpory výroby elektriny v BPS s najvhodnejším pripojením do siete SPP-D	3	13	6	12	34

Príležitosti a výzvy výroby biometánu v SR

- **Nové biometánové stanice (údaje INEKP):**

- spracovanie biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu (BRKO) - **60 mil. m³**,
- kuchynský a reštauračný odpad - **40 mil. m³**,
- exkrementy hospodárskych zvierat - **200 mil. m³**.

- **Vhodná stratégia podpory biometánu v SR:**

- Vytvoriť schémy na investičnú podporu (Plán obnovy, Program Slovensko):
 - a) konverzie/upgrady bioplynových staníc na biometánové stanice (BMS),
 - b) výstavbu nových BMS na spracovanie odpadov (Program Slovensko).
- Zriadiť Register obnoviteľných plynov na vydávanie záruk.
- Zaviesť v SR modernú cirkulárnu ekonomiku – separácia a energetické zhodnocovanie BRKO namiesto skládkovania alebo kompostovania.
- Zjednodušiť proces posudzovania a povoľovania projektov konverzií BPS a nových BMS.

SPP-D ako prevádzkovateľ registra

Hlavné výhody:

- Fungovanie registra v súlade s platnou legislatívou.
- **SPP-D bude mať k dispozícii všetky údaje z meraní** potrebné na vytváranie záruk pôvodu pre obnoviteľný plyn.
- **Koordinácia procesu pripájania biometánovej stanice s procesom vytvárania účtu v registri.**
- **SPP-D ako prevádzkovateľ siete nesmie obchodovať s plynom, preto pri prevádzkovaní registra spĺňa podmienky nediskriminačného správania.**
- Ide o model, ktorý funguje aj v zahraničí & kompatibilný so štandardom AIB a CEN - EN 16325.

**Register
obnoviteľných
plynov**

Všetky informácie nájdete na našej webstránke:

<https://www.spp-distribucia.sk/dodavatelja/register-obnovitelnych-plynov/>

ZEMNÝ PLYN JE

Distribúcia

Ďakujem za Váš čas a pozornosť!

Ing. Július Roth

špecialista environmentálno - energetickej stratégie

E julius.roth@spp-distribucia.sk

T +421 2 2040 2253

M +421 910 454 972

ZEMNÝ PLYN JE

Distribúcia